

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2023

aruandeaasta lõpp: 31.12.2023

nimi: Mittetulundusühing ICOM Eesti Rahvuskomitee

registrikood: 80194354

postiaadress: Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Muuseumi tee 2

postisihthnumber: 60532

e-posti aadress: Maili.Rajamagi@arhitektuurimuuseum.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	11
Bilanss	11
Tulemiaruanne	12
Rahavoogude aruanne	13
Netovara muutuste aruanne	14
Raamatupidamise aastaaruande lisad	15
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	15
Lisa 2 Tööjõukulud	19
Lisa 3 Seotud osapooled	19
Aruande allkirjad	20

Tegevusaruanne

Üldinfo

ICOM Eesti Rahvuskomitee on Rahvusvahelise Muuseumide Nõukogu ICOMi (*International Council of Museums*) liige. ICOM on kõige suurem ja olulisem maailma muuseumide ja kultuuripärandi säilitamisega tegelevaid professionaale ühendav ning museoloogia teoreetilist ja praktilist arengut strateegiliselt suunav organisatsioon.

ICOM töötab 156 komitee kaudu, kuhu kuuluvad nii rahvuskomiteed (sh. Eesti Rahvuskomitee) kui ka 34 muuseumide erivaldkondade ekspertiisi esindavat rahvusvahelist komiteed. Lisaks sellele tehakse ICOMi võrgustikus tihedat koostööd ka regionaalsete liitude ja liitunud mäluasutustega. ICOM Eesti Rahvuskomitee kaudu kuuluvad Eesti liikmed (244 individuaalliiget ja 14 institutsionaalset liiget, seisuga 31.12.2023) ICOMi ning selle alakomiteedesse. Lisaks sellele toimub ICOMi võrgustikus tihe koostöö ka teiste mäluasutuste organisatsioonide ning kultuuripärandiga seotud kesksete organisatsioonidega nagu UNESCO, INTERPOL, Blue Shield jt. ICOMi organisatsioonidel toimub aastas üle 300 konverentsi, seminari ja töötoa, antakse välja erinevate muuseumivaldkondade standardeid, juhendeid ning akadeemilist kirjandust. 2023. aastal toimusid mitmed ICOMi konverentsid, kohtumised ja seminarid veebipõhiselt ning hübriidformaadis.

ICOM Eesti Rahvuskomitee ülesandeks 2023. aastal oli soodustada muuseumide rahvusvahelistumist ja muuseumitegevuse arengut Eestis, milleks seati järgmised eesmärgid:

1. ICOM Eesti võimaldab ICOMi liikmeks saamise, korraldab korrektse liikmelisuse asjaajamise ja Eesti liikmete esindamise ICOMis.
2. Suureneb Eesti muuseumivaldkonna teadlikus ICOMi rahvusvahelisest tegevusest.
3. ICOMi eetikakoodeks on oluline muuseumivaldkonna raamdokument.
4. ICOM Eesti toetab erinevate töörühmade tegevust, mis toetavad Eesti muuseumide museoloogilist tegevust.
5. ICOM Eesti suurendab teadlikkust rahvusvahelise muuseumipäeva tähistamisest.
6. ICOM Eesti motiveerib Eesti muuseumitöötajaid rahvusvahelisele tegevusele ja Eestis toimuvate praktikate vahendamisele.
7. Kasvab ICOMi rahvusvaheliste konverentside ja koolituste toimumine Eestis.
8. ICOM Eesti on tugev organisatsioon liikmetele ja arvestav partner kultuuripärandi valdkonna organisatsioonidele.

Tegevuskava koostas ja täitis I poolaastal juhatus koosseisus: Agnes Aljas (esimees), Kersti Koll (aseesimees), Kadri Rannala (sekretär), Nele Dresen, Aleksandra Murre, Greta Koppel, Külli Lupkin.

2. juulil 2023 valiti uus juhatus koosseisus: Kai Lobjakas (esimees), Aleksandra Murre (aseesimees), Gerda Taumann (sekretär), Jaanika Anderson, Mihkel Karu, Külli Lupkin, Reet Mägi.

Eesmärk 1. ICOM Eesti võimaldab ICOMi liikmeks saamise, korraldab korrektse liikmelisuse asjaajamise ja Eesti liikmete esindamise ICOMis

1.1. ICOM Eesti korraldab uute liikmete vastuvõtmise ja liikmetega seotud tegevused ICOMi peakontoriga

Erinevate riikide muuseumid ja muuseumiprofessionaalid saavad liituda ICOMiga ainult läbi oma rahvuskomitee. Et Eesti muuseumide valdkonna inimestel ja muuseumidel oleks võimalik osa võtta rahvusvahelist muuseumide tegevusest, asutati 1992. aastal ICOM Eesti Rahvuskomitee. Liikmelisus on aastase pikkusega ning pikeneb automaatselt peale iga-aastast liikmemaksu tasumist

Aastal 2023 toimus:

- a) Vastavalt avalduste saabumisele uute liikmete vastuvõtt ICOM Eesti juhatuse poolt, nende avalduste ja vastuvõtudokumentide Pariisi ICOMi peakorterisse lähetamine ja sealt saadetud liikmekaartide liikmetele vahendamine;
- b) liikmeskonna registri pidamine ning liikmete registri ja liikmeskonda puudutava jooksva info saatmine ICOMi peasekretariaati Pariisi, asenduskaartide tellimine;
- c) liikmete andmete kandmine ICOMi poolt kasutusele võetud veebipõhisesse andmebaasi IRIS. Liikmed saavad oma andmeid ka ise selles keskkonnas uuendada. Lisainfo: <http://www.icomeesti.ee/icom-liikmele-1/kontaktandmete-muutmine>.
- d) rahvusvahelise ICOMi liikmelisuse iga-aastane pikendamine Eesti ICOMi liikmetele. Selleks toimus liikmemaksu teatiste ja arvete väljastamine, liikmemaksude kogumine, ettenähtud tähtjaks Pariisi ICOMi peasekretariaati saatmine koos liikmete kontrollitud andmetega. Protsessi läbimine annab ICOMi liikmetele võimaluse aasta jooksul kõike ICOMi poolt pakutut kasutada ning osaleda ICOMi rahvusvahelises koostöös;
- d) aastaringelt on toimunud Eesti muuseumitöötajate, muuseumide ja tudengliikmete nõustamine ICOMi astumise ja ICOMi eetikakoodeksi küsimustes, samuti liikmemaksude ja ICOMi poolt pakutavate võimaluste kasutamise kohta.

Aasta	ICOM Eesti liikmete arv
2023	244 individuaalliiget • 183 tavaliiiget • 48 pensionärliiiget • 13 tudengilliiget 14 institutsionaalset liiget
Aasta	ICOM Eesti liikmemaksu suurus
2023	Individuaalliikmel: 65 EUR Pensionärist ja tudengitest liikmel: 26 EUR Kollektiivliikmed, I kategooria 281 EUR Kollektiivliikmed, II kategooria 351 EUR Kollektiivliikmed, III kategooria 506 EUR Kollektiivliikmed, IV kategooria 615 EUR

Pidevalt on kasvanud noorte ja muuseumidega seotud akadeemiliste uurijate ning suure erialase kogemuspagasiga muuseumitöötajatest pensionärliidmete huvi ICOMi liikmeks astumise vastu. On väga oluline, et ICOM Eesti on ka muuseumispetsialistide erinevaid generatsioone tugevalt ühendav organisatsioon.

1.2. ICOM Eesti esindab oma liikmete huve ICOMi peakorteris

ICOMi rahvuslikud komiteed koonduvad ICOMis ühtse juhtimise alla. Nende küsimusi lahendatakse komitee liikmeid koondavas vähemalt kord aastas toimuval eraldi aastakoosolekul, komiteed osalevad juhtide kaudu ICOMi nõudandvas kogus ning juhtide ja juhatuste kaudu ICOMi üldkogul, kus ICOM Eesti Rahvuskomitee esindab oma liikmete huve iga-aastaselt. 2023. aastal toimus üldkogu veebi vahendusel.

Lisaks vahendati Eesti muuseumide maastikul toimuvat ICOM peasekretariaati, täideti ICOMi küsimustikke ja andmebaase ning edastati Eesti kohta käiva rahvusvahelise muuseumipäeva ja muuseumiöö infot.

Aasta jooksul toimus mitmeid suhtlemisi, nõuküsimisi, kontaktide edastamisi erinevate ICOMi alakomiteede vahel ning ka sisuliste teemade edasisuunamist eriala spetsialistidele Eestis.

Eesmärk 2. Suureneb Eesti muuseumivaldkonna teadlikus ICOMi rahvusvahelisest tegevusest

2.1. ICOM Eesti levitab ICOMi tegevuse infot kodulehekülje www.icomeesti.ee kaudu

Koduleht www.icomeesti.ee on kujunenud oluliseks esmaseks infoallikaks, kust saadakse informatsiooni ICOMi liikmeks astumise ja ICOMi tegevuse võimaluste kohta, ICOMi eetikakoodeksist, ICOMi rahvusvaheliste uudiste ja koolituste kohta.

Eesti ICOMi liikmetele on juhatus pidevalt edastanud informatsiooni ICOMi tegevuste, sündmuste, pakutavate koolituste ja stipendiumide kohta ning vahendanud ka teiste riikide ICOMi uudiseid. Oluline ICOMi info on jooksvalt uudiste rubriigis ICOM Eesti kodulehel ning on valikuliselt operatiivselt saadetud ka kõigi liikmetele meili teel.

2.2. ICOM Eesti levitab ICOMi ja rahvusvahelist muuseumitegevuse infot Facebooki lehe kaudu

ICOM Eesti Facebooki lehekülg on aktiivne rahvusvaheliste muuseumiürituste ja -info edastamise keskkond, kus aasta jooksul tehakse ligi 350 postitust.

2.3. ICOMi uuringute ja uuringutulemuste vahendamine Eestisse

Eesti kontekstist on antud erinevatele ICOMi uuringutele ja kaardistustele andmeid, alates autoriõigustest, museaalidega seotud protseduuridest ja keskkonnahoiu teemadeni.

2.4. Akadeemilise muuseumiuuringute vahendamine

ICOM Eesti kodulehele rubriik Eesti muuseumialastest uurimistöödest: <http://www.icomeesti.ee/muud-icom-i-dokumendid/muuseumiuuringud> koondab Eesti muuseumitemaatilisi uurimistöid, mis on veebis kättesaadavad. Tegemist on kõige enam kasutatava osaga ICOM Eesti kodulehelt.

2.5. ICOM Eesti Rahvuskomitee korraldab kord aastas oma liikmetele aastakoosoleku

2023. aasta aastakoosolek toimus 2. juunil Filmimuuseumis. Aastakoosolekul tutvustati ICOM tegevust eelmisel aastal ning ICOM Eesti Rahvuskomitee tegevus- ja majandusaruannet, millele järgnes revisjonikomisjoni hinnang tegevusele. Lisaks käsitleti jooksva aasta tegevusi, projekte, uusi algatusi ja tööplaane ning valiti uus juhatus.

Aastakoosolek toimus traditsioonikohaselt samal päeval Eesti Muuseumiühingu aastakoosolekuga, et tuua muuseumivaldkonna töötajad üle-Eesti üheks päevaks kokku ning pakkuda muuhulgas ka võimalust erialanimeste lähemaks suhtlemiseks.

Eesmärk 3. ICOMi eetikakoodeks on oluline muuseumivaldkonna raamdokument

3.1. Tutvustab ICOMi eetikakoodeksit Eestis

ICOMi eetikakoodeks on ICOMi tegevuse nurgakivi, mis paneb paika miinimumstandardid muuseumitöötajate ja muuseumide tegutsemiseks. ICOMi liikmeks astudes nõustuvad nii individuaallikmed kui asutused automaatselt ICOMi eetikakoodeksiga. Lisaks on ICOMi eetikakoodeks esindatud kõigis olulisemates muuseumitöötaja ja eetika nimekirjades ning on viidatud muuseumide arengukavades ja muudes dokumentides.

ICOM Eesti Rahvuskomitee poolt tõlgituna on ICOMi eetikakoodeks Eesti muuseumidele ja Eesti muuseumitöötajatele eesti keeles kättesaadav nii ICOM Eesti kodulehel www.icomeesti.ee kui ka rahvusvahelisel [ICOMi kodulehel](#).

3.2. Eetikaküsimuste koondamine

Tartu Ülikooli eetikakeskus alustas 2019. aastal teaduseetika tagasiside ja ekspertgruppide eetiliste dilemmaide lahendamise kaardistamisega, kus muuseumide valdkonna teemade tutvustamisel on partneriks ICOM Eesti.

Eesmärk 4. ICOM Eesti on algatanud erinevad töörühmad, mille tegevused toetavad Eesti muuseumide museoloogilist aktiivsust

4.1. Muuseumiterminoloogia töörühm

2016. aastal ilmunud ICOMi väljaande „Key Concept of Museology“ eestikeelse tõlke ja e-väljaande toimetamisest kasvas välja Muuseumiterminoloogia töörühm, kus osalesid nii ICOMi liikmed kui ka mitteliikmed ning kutsutud eksperdid.

Muuseumiterminoloogiaga tegelemist toetab Eesti Rakenduslingvistika Ühingu „Eestikeelse terminoloogia programm“. Töörühm on koondanud ja defineerinud ligi 400 eestikeelset muuseumivaldkonna terminit koos inglisekeelsete vastetega uude Eesti Keele Instituudi hallatavasse terminibaasi Ekilex. Terminid on leitavad ka Eesti Keele Instituudi keeleportaalis Sõnaveeb, kuhu on koondatud sõnakogud ja andmebaasid, sh muuseumiterminoloogia töörühma koondatud ja defineeritud terminid.

Töörühmas on osalenud regulaarselt kümme-kümmekond muuseumitöötajat ning infolistis on üle 30 inimese. Kujunenud on kindel tuumikrühm, kellele lisanduvad huvilised vastavalt terminoloogia töörühma koosolekute teemadele. Näiteks tegeleti 2020. ja 2021. aastal konserveerimise- ja säilitamisalase sõnavara defineerimisega, mille kohta anti välja e-trükis „[Muuseumisõnastik. Säilitamine ja konserveerimine](#)“ (koostajad Jaanika Anderson, Kurmo Konsa, Grete Ots, Heige Peets, Reet Pius, Katrin Savomägi, Sille Siidirätsep, Janika Turu, Signe Vahur ja Helen Volber). 2022. aastal pakuti muuseumidefinitsiooni ettepanekute tõlkeid. 2023. aastal tegeleti tekstiilikonserveerimisalase terminoloogiaga, lisandus 41 terminit ning tegeleti nende ettevalmistamiseks võrguteavikuks 2024. aastal. Kristiina Piirisilla juhtimisel tegutsenud töögrupis tegutsesid Jaanika Turu, Mirjam Ruutma, Heige Peets, Liili Aasma, Ruth Paas ja Tuuli Trikkant.

Terminikomisjoni tegevuse tutvustuse leiab: <http://icomeesti.ee/muuseumiterminoloogia>, töörühma juht on Jaanika Anderson Tartu Ülikooli muuseumist.

4.2 Keskkonnateemade töörühm

2021. aastal asutati ICOMi juurde muuseumide keskkonnateemasid koondav töörühm. 2022. aastal alustati koostöös Stockholmi Keskkonnainstituudi Tallinna Keskusega Rohelise muuseumi sertifikaadi väljaandmist, mille esimesena sai märtsis Kumu. Septembrikuus toimunud Narva muuseumide festival toimus samuti 2022. aastal keskkonnanahoiu teemadel „Kestlik muuseum“.

2023. aasta I poolel keskenduti Rohelise Muuseumi programmi jätkukoolitustele. Jaanuaris korraldati küsitlus eelmise aasta koolituste tagasiside ja uute teemaettepanekute saamiseks. Korraldati kaks veebikoolitust: 20. Veebruaril Rohelise Muuseumi programmi ülevaade (21 osalejat) ja 29. märtsil keskkonnanahoidlikud näitused (44 osalejat). Koolitusel juhendas Harri Moora Stockholmi Keskkonnainstituudi Tallinna Keskusest. Osaleti 15. mail Eesti Kunstiakadeemias toimunud muuseumipäeva seminari „Mõistlikult või mõistmata – keskkonnakriisi lävel“ korraldamisel, kus anti üle ka kolm Rohelise Muuseumi tunnistust, mille pälvitsid Tartu Ülikooli muuseum, loodusmuuseum ja botaanikaaed. II poolaastal toimusid ettevalmistused muuseumidele sobiva keskkonnajalajälje kalkulaatori väljatöötamiseks, mida toetas Eesti Kultuurkapital. Kalkulaator valmis detsembris.

Töörühma tegevuse tutvustuse leiab: <http://www.icomeesti.ee/keskkonna-tooruhm>, töörühma juhib Reet Mägi Tartu Ülikooli loodusmuuseumist.

4.3. Päritolu-uuringute töörühm

2021. aastal asutatud päritolu-uuringute töörühma eesmärgiks on tõsta Eesti muuseumide seas teadlikkust antud valdkonna teemade osas. Ühelt poolt on tegevuse eesmärgiks analüüsida Teise maailmasõja kontekstis muuseumitesse jõudnud ja natsionaliseeritud varadega ümber käimist ning teiselt poolt vaadata kogude päritolu-uuringute teemasid, mis seostuvad maailmas koloniaalperioodi kogude diskussioonidega.

2023. aasta alguses toimus esimene valdkonna seminar „Keeruline pärand muuseumides. Restitutsioon, dekoloniseerimine ja päritolu-uuringud“ (6.02.2023). 19. septembril toimus dr Erica Lehreri (Concordia ülikool, Montreal) loeng Tartus, Eesti Rahva Muuseumis dekoloniaalsest museoloogiast Kesk- ja Ida-Euroopas ning ta viis läbi samanimelise töötoa. Korraldajaks oli ERM, toetasid ICOM Eesti ja Eesti Teadusagentuur (PRG 1584).

Koostöös Eesti Kunstimuuseumiga salvestati 2023. aasta sügisel Kumu toimunud näituse „Futuro-marennia“ vestlusest „Dekolonialism ja kunstiloolised liitlассuhted Ida-Euroopas“ mis on järelvaadatav nii ICOMi kui EKM-i kodulehel.

Töörühma tegevuse tutvustuse leiab: <https://www.icomeesti.ee/paritolu-uuringute-tooruhm>, töörühma juhib Aleksandra Murre Eesti Kunstimuuseumist.

Eesmärk 5. ICOM Eesti suurendab teadlikkust rahvusvahelise muuseumipäeva tähistamisest

5.1. ICOM Eesti osaleb muuseumipäeva ja muuseumiöö korraldamises

ICOM on tähistanud 1977. aastast rahvusvahelist muuseumipäeva 18. mail (ja selle ümber). 2023. aasta muuseumipäeva pealkirjaks oli „Muuseumid, keskkond ja heaolu“. ICOM Eesti ülesandeks on tutvustada muuseumipäeva olemust ning kutsuda Eesti muuseume suurendama oma nähtavust rahvusvaheliselt, sisestades muuseumides toimuva informatsiooni muuseumipäeva rahvusvahelisse kalendrisse. ICOM Eesti kodulehelt on võimalik alla laadida eestikeelne muuseumipäeva plakat ja materjalid.

5.2. ICOM Eesti arendab välja muuseumitöötajate tänuseminaride traditsiooni

ICOM Eesti tähistab rahvusvahelist muuseumipäeva juba traditsiooniks saanud populaarse ja rohke osalejate arvuga muuseumipäeva seminariga, kus muuseumivaldkonnas oluliste teemade üle arutlevad eksperdid väljastpoolt muuseume.

2023. aasta seminari pealkirjaks „Mõistlikult või mõistmata – keskkonnakriisi lävel” ning see keskendus digitaliseerimisele kui ühele tänase muuseumi olulisemale eesmärgile ning sellega kaasnevatele küsimustele ning dilemmadele - kuidas teha nii, et seda arendades, saaks paremal võimalikul viisil hoitud ka keskkond? Digikogud ja digitaalsed näituselahendused tagavad muuseumide kogudele ja teadmisele laiemat ligipääsetavust, kuid mis hinnaga? Milline on muuseumide digitegevuste keskkonnajalajalg? Kui energiamahukas on andmebaaside ülevõltpidamine? Millal saab digikogust digiprügi? Kuidas teha nii, et püüdes tagada keskkonna jätkusuutlikkuse, saaks tagatud ka kultuuri jätkusuutlikkus? Kas keskkonna säästmise hirmus jääb ühel hetkel ühiskonna aineiline pärand kogumata ja säilitamata? Ja kuidas ära tunda rohepesu?

Neile küsimustele otsiti vastuseid keskkonnateadlaste, IT- ja loomevaldkonna spetsialistide abil, kes jagavad kogemusi ja teadmisi oma valdkonnast ja praktikast. Esinesid: Helen Sooväli-Sepping (Tallinna Tehnikaülikooli rohepöörde prorektor), Raivo Ruusalepp (Ernst & Young Baltic), Mihkel Kangur (Tallinna Ülikooli jätkusuutliku arengu dotsent), Hele Tammenurm (Telia Eesti), Kristel Linnutaja (Velvet) ja Sten Weidebaum (SA Eesti Laulu- ja tantsupidu). Modereeris Harri Moora (Stockholmi Keskkonna Instituudi Tallinna Keskus).

Eesmärk 6. ICOM Eesti motiveerib Eesti muuseumitöötajaid rahvusvahelisele tegevusele ja Eestis toimuvate praktikate vahendamisele

6.1. Toetab liikmeid osalemaks ICOMi alakomiteede ja sellega assotsieerunud komiteede konverentside töös

ICOM Eesti Rahvuskomitee peab oma tegevuses oluliseks liikmete toetamist erialases rahvusvahelises suhtluses, mis aitab kaasa muuseumivaldkonna rahvusvahelistumisele, erialaste kontaktide loomisele ning eelkõige Eesti muuseumitöötajate professionaalsuse tõusule.

Juhatus on edastanud liikmetele jooksvalt informatsiooni ICOMi rahvusvahelise koostöö ja stipendiumite taotlemise osas, tutvustanud võimalusi osaleda 34 ICOMi rahvusvahelise erialakomitee töös jne. Informatsiooni ICOMi tegevusest ja vastuseid selle teemalistele päringutele on jagatud nii meili teel kui ka telefonitsi ning seda nii liituda soovijaile kui ka laiemalt muuseumide valdkonnast huvitatuile.

ICOM Eesti Rahvuskomitee üheks prioriteediks on olnud toetada ja julgustada liikmeid osalema Rahvusvaheliste ICOMi erialakomiteede või liitunud organisatsioonide seminaridel ja konverentsidel. Tänu Kultuuriministeeriumilt saadud tegevustoetusele oli ICOM Eesti Rahvuskomiteel võimalus toetada 2023. aastal 10 liikme osalemist ICOMi rahvusvahelistel konverentsidel ja seminaridel.

Konverentside ülevaated leiab: <https://www.icomeesti.ee/konverentsid/2023>.

6.2. Soodustab liikmete osalemist ICOMi alakomiteede juhatuste töös

ICOMi liikmetel on võimalus osaleda vastavalt kitsamale erialale või oma muuseumi suunitlusele ICOMi rahvusvaheliste komiteede töös. ICOMil on 34 rahvusvahelist komiteed, mis on pühendunud erinevat tüüpi muuseumide või muuseumidega seotud valdkondade uurimisele ja arendamisele. Selle kaudu toimub liikmete vaheline pidev erialane rahvusvaheline suhtlus ning kogu maailma muuseumide hõlmav museoloogia arendus ja infovahetus.

2023. aastast on rahvusvaheliste alakomiteede ja töörühmade liikmed järgmiseks kolmeaastaseks perioodiks:

- Kristjan Raba (Eesti Rahva Muuseum), rahvusvaheliste rändnäituste alakomitee ICEE, juhatuse liige
- Agnes Aljas (Eesti Rahva Muuseum), ICOMi alalise komitee Strategic Allocation Review Committee (SAREC) liige

6.3. Soodustab liikmete osalemist ICOMi konverentsidel ettekannetega, mis tutvustaks Eesti museoloogilist mõtet maailmas

Ligi 1/3 konverentsitoetuse saajatest on osalenud konverentsidel ettekannetega, kus tutvustatakse Eesti muuseumide praktikaid ning laiemalt muuseumide tegevust. Ettekanded on kättesaadavad ka viidetega ICOM Eesti kodulehel.

6.4. Teavitab rahvusvaheliste konverentside värsketest teadmistest ja kokkuvõtetest oma liikmeid ja teisi huvilisi ICOM Eesti kodulehel

Konverentsitoetuste saajatel on kohustus kirjutada konverentsidest sisulisi kokkuvõtteid, mis ilmuvad ICOM Eesti kodulehel.

Eesmärk 7. Kasvab ICOMi rahvusvaheliste konverentside ja koolituste toimumine Eestis

7.1. Toetab ICOMi alakomiteede konverentside toimumist ja korraldamist Eestis

ICOM Eesti eesmärk on tuua Eestisse ja toetada läbiviimisel rahvusvahelisi muuseumisündmuseid. Ettevalmistamisel oli 2024. aastal ERMis toimuv ICOM ICEE konverents MOMENTUM: Exhibitions and Memory.

7.2. Koostöö ICOMi komiteede ja töörühmadega

2023. aluastati ühiste teemade kaardsistamise ja võimaliku koostöö osas läbirääkimisi läti ja leedu ning põhjamaade komiteede esindajatega.

2023. aastal leidis toetust ICOM Illegal Traffic taotlus, millega oli kutsutud liituma ka Eesti ja mis Loov Euroopa rahastatuna käivitub 2024. aastast.

Eesmärk 8. ICOM Eesti on tugev organisatsioon liikmetele ja arvestav partner kultuuripärandi valdkonna organisatsioonidele

8.1. 7- liikmeline juhatus koguneb 5-6 korda aastas ning planeerib Eesti ICOMi jooksvad tegevused

ICOMi Eesti juhatus kogunes koosolekuteks 9 korral. Iga aasta lõpus planeeritakse järgmise aasta tegevused, tööplaanid ja eelarved. Jooksvalt peetakse aktiivset meilivahetust, mille kaudu toimub ka operatiivne otsustamine.

8.2. ICOM Eesti on partner avalikule sektorile muuseumivaldkonna küsimustes

ICOM Eesti esindaja kuulub muuseuminõukogu koosseisu, ollakse osalised erinevate muuseumivaldkonda puudutavate arenduste ja kultuuristrateegiate väljatöötamisel. ICOM Eesti peab oma ülesandeks esitada muuseumivaldkonna inimesi auhindadele ja tunnustustele.

2023. aastal toimus aktiivne koostöö ja regulaarsed kohtumised Eesti Muuseumiühinguga, ICOMi esindaja kuulub ajakirja Muuseum toimetusse. Algas koostöö värskelt asutatud Eesti Muuseumide

Liiduga. Samuti tehti koostööd ICOMOSiga, ühiskohtumised ja infovahetus toimusid regulaarselt ka Kultuuriministeeriumi ja Muinsuskaitseametiga.

2023. aastal sügisel korraldati koostöös Muuseumiühinguga konverents "Muuseum ja autentsus", kus uuriti kuidas mõtestada muuseumi, pärandkultuuri ja autentsuse omavahelisi seoseid. Konverents on järelvaadav: https://www.youtube.com/watch?v=Q1Cc9AQ_rA

ICOM Eesti Rahvuskomitee tänab Kultuuriministeeriumi, ICOMi, Muinsuskaitseametit, Eesti Kultuurkapitali ja Eesti Keele Instituuti ICOM Eesti toetuste ja stipendiumide eest.

Täname Eesti Tervisemuuseumi, Tartu Ülikooli muuseumi, Tartu Ülikooli kunstimuuseumi, Tartu Ülikooli loodusemuuseumi, Eesti Kunstimuuseumi, Eesti Rahva Muuseumi, Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseumi, Eesti Meremuuseumi, Kultuuriministeeriumi ja Muinsuskaitseametit hea koostöö eest.

Suur tänu kõigile Eesti muuseumidele, kes on võimaldanud oma töötajatel ICOMi tegevustes osaleda.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Varad		
Käibevarad		
Raha	20 569	18 018
Nõuded ja ettemaksed	6 647	412
Kokku käibevarad	27 216	18 430
Kokku varad	27 216	18 430
Kohustised ja netovara		
Kohustised		
Lühiajalised kohustised		
Võlad ja ettemaksed	11 753	4 789
Kokku lühiajalised kohustised	11 753	4 789
Kokku kohustised	11 753	4 789
Netovara		
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	13 641	12 063
Aruandeaasta tulem	1 822	1 578
Kokku netovara	15 463	13 641
Kokku kohustised ja netovara	27 216	18 430

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2023	2022
Tulud		
Liikmetelt saadud tasud	19 887	17 655
Annetused ja toetused	29 500	38 702
Muud tulud	3 200	690
Kokku tulud	52 587	57 047
Kulud		
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-12 001	-27 500
Mitmesugused tegevuskulud	-15 387	-13 611
Tööjõukulud	-6 713	-7 388
Muud kulud	-16 668	-6 974
Kokku kulud	-50 769	-55 473
Põhitegevuse tulem	1 818	1 574
Intressitulud	4	4
Aruandeaasta tulem	1 822	1 578

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2023	2022
Rahavood põhitegevusest		
Põhitegevuse tulem	1 818	1 574
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-6 235	-3 248
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	6 964	-1 870
Laekunud intressid	4	4
Kokku rahavood põhitegevusest	2 551	-3 540
Kokku rahavood	2 551	-3 540
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	18 018	21 558
Raha ja raha ekvivalentide muutus	2 551	-3 540
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	20 569	18 018

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

		Kokku netovara
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2021	12 063	12 063
Aruandeaasta tulem	1 578	1 578
31.12.2022	13 641	13 641
Aruandeaasta tulem	1 822	1 822
31.12.2023	15 463	15 463

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Üldinfo

ICOM Eesti Rahvuskomitee on Rahvusvahelise Muuseumide Nõukogu ICOMi (International Council of Museums) liige. ICOM on kõige suurem ja olulisem maailma muuseumeid ja kultuuripärandi säilitamisega tegelevaid professionaale ühendav ning museoloogia teoreetilist ja praktilist arengut strateegiliselt suunav organisatsioon.

ICOM töötab 156 komitee kaudu, kuhu kuuluvad nii rahvuskomiteed (sh. Eesti Rahvuskomitee) kui ka 34 muuseumide erivaldkondade ekspertiisi esindavat rahvusvahelist komiteed. Lisaks sellele tehakse ICOMi võrgustikus tihedat koostööd ka regionaalsete liitude ja liitunud mäluasutustega. ICOM Eesti Rahvuskomitee kaudu kuuluvad Eesti liikmed (244 individuaalliiget ja 14 institutsionaalset liiget, seisuga 31.12.2023) ICOMi ning selle alakomiteedesse. Lisaks sellele toimub ICOMi võrgustikus tihe koostöö ka teiste mäluasutuste organisatsioonide ning kultuuripärandiga seotud kesksete organisatsioonidega nagu UNESCO, INTERPOL, Blue Shield jt. ICOMi organisatsioonidel toimub aastas üle 300 konverentsi, seminari ja töötoa, antakse välja erinevate muuseumivaldkondade standardeid, juhendeid ning akadeemilist kirjandust. 2023. aastal toimusid mitmed ICOMi konverentsid, kohtumised ja seminarid veebipõhiselt ning hübriidformaadis.

ICOM Eesti Rahvuskomitee ülesandeks 2023. aastal oli soodustada muuseumide rahvusvahelistumist ja muuseumitegevuse arengut Eestis, milleks seati järgmised eesmärgid:

1. ICOM Eesti võimaldab ICOMi liikmeks saamise, korraldab korrektse liikmelisuse asjaajamise ja Eesti liikmete esindamise ICOMis.
2. Suureneb Eesti muuseumivaldkonna teadlikus ICOMi rahvusvahelisest tegevusest.
3. ICOMi eetikakoodeks on oluline muuseumivaldkonna raamdokument.
4. ICOM Eesti toetab erinevate töörühmade tegevust, mis toetavad Eesti muuseumide museoloogilist tegevust.
5. ICOM Eesti suurendab teadlikkust rahvusvahelise muuseumipäeva tähistamisest.
6. ICOM Eesti motiveerib Eesti muuseumitöötajaid rahvusvahelisele tegevusele ja Eestis toimuvate praktikate vahendamisele.
7. Kasvab ICOMi rahvusvaheliste konverentside ja koolituste toimumine Eestis.
8. ICOM Eesti on tugev organisatsioon liikmetele ja arvestav partner kultuuripärandi valdkonna organisatsioonidele.

Tegevuskava koostas ja täitis I poolaastal juhatus koosseisus: Agnes Aljas (esimees), Kersti Koll (aseesimees), Kadri Rannala (sekretär), Nele Dresen, Aleksandra Murre, Greta Koppel, Külli Lupkin.

2. juulil 2023 valiti uus juhatus koosseisus: Kai Lobjakas (esimees), Aleksandra Murre (aseesimees), Gerda Taumann (sekretär), Jaanika Anderson, Mihkel Karu, Külli Lupkin, Reet Mägi.

Eesmärk 1. ICOM Eesti võimaldab ICOMi liikmeks saamise, korraldab korrektse liikmelisuse asjaajamise ja Eesti liikmete esindamise ICOMis

1.1. ICOM Eesti korraldab uute liikmete vastuvõtmise ja liikmetega seotud tegevused ICOMi peakontoriga. Erinevate riikide muuseumid ja muuseumiprofessionaalid saavad liituda ICOMiga ainult läbi oma rahvuskomitee. Et Eesti muuseumide valdkonna inimestel ja muuseumidel oleks võimalik osa võtta rahvusvahelist muuseumide tegevusest, asutati 1992. aastal ICOM Eesti Rahvuskomitee. Liikmelisus on aastase pikkusega ning pikeneb automaatselt peale iga-aastast liikmemaksu tasumist

Aastal 2023 toimus:

- a) Vastavalt avalduste saabumisele uute liikmete vastuvõtt ICOM Eesti juhatuse poolt, nende avalduste ja vastuvõtudokumentide Pariisi ICOMi peakorterisse lähetamine ja sealt saadetud liikmekaartide liikmetele vahendamine;
- b) liikmeskonna registri pidamine ning liikmete registri ja liikmeskonda puudutava jooksva info saatmine ICOMi peasekretariaati Pariisi, asenduskaartide tellimine;
- c) liikmete andmete kandmine ICOMi poolt kasutusele võetud veebipõhisesse andmebaasi IRIS. Liikmed saavad oma andmeid ka ise selles keskkonnas uuendada. Lisainfo: <http://www.icomeesti.ee/icom-liikmele-1/kontaktandmete-muutmine>.
- d) rahvusvahelise ICOMi liikmelisuse iga-aastane pikendamine Eesti ICOMi liikmetele. Selleks toimus liikmemaksu teatiste ja arvete väljastamine, liikmemaksude kogumine, ettenähtud tähtajaks Pariisi ICOMi peasekretariaati saatmine koos liikmete kontrollitud andmetega. Protsessi läbimine annab ICOMi liikmetele võimaluse aasta jooksul kõike ICOMi poolt pakutut kasutada ning osaleda ICOMi rahvusvahelises koostöös;
- d) aastaringelt on toimunud Eesti muuseumitöötajate, muuseumide ja tudengliikmete nõustamine ICOMi astumise ja ICOMi eetikakoodeksi küsimustes, samuti liikmemaksude ja ICOMi poolt pakutavate võimaluste kasutamise kohta.

Aasta ICOM Eesti liikmete arv
2023 244 individuaalliiget

- 183 tavaliiiget
 - 48 pensionärliiiget
 - 13 tudengiliiget
- 14 institutsionaalset liiget
- Aasta ICOM Eesti liikmemaksu suurus
- 2023 Individaalliiikmel: 65 EUR
- Pensionärist ja tudengitest liikmel: 26 EUR
- Kollektiivliikmed, I kategooria 281 EUR
- Kollektiivliikmed, II kategooria 351 EUR
- Kollektiivliikmed, III kategooria 506 EUR
- Kollektiivliikmed, IV kategooria 615 EUR

Pidevalt on kasvanud noorte ja muuseumidega seotud akadeemiliste uurijate ning suure erialase kogemuspagasiga muuseumitöötajatest pensionärliiikmete huvi ICOMi liikmeks astumise vastu. On väga oluline, et ICOM Eesti on ka muuseumispetsialistide erinevaid generatsioone tugevalt ühendav organisatsioon.

1.2. ICOM Eesti esindab oma liikmete huve ICOMi peakorteris

ICOMi rahvuslikud komiteed koonduvad ICOMis ühtse juhtimise alla. Nende küsimusi lahendatakse komitee liikmeid koondavas vähemalt kord aastas toimuv alal aastakoosolekul, komiteed osalevad juhtide kaudu ICOMi nõudavas kogus ning juhtide ja juhatuste kaudu ICOMi üldkogul, kus ICOM Eesti Rahvuskomitee esindab oma liikmete huve iga-aastaselt. 2023. aastal toimus üldkogu veebi vahendusel.

Lisaks vahendati Eesti muuseumide maastikul toimuvat ICOM peasekretariaati, täideti ICOMi küsimustikke ja andmebaase ning edastati Eesti kohta käiva rahvusvahelise muuseumipäeva ja muuseumiöö infot.

Aasta jooksul toimus mitmeid suhtlemisi, nõuküsimisi, kontaktide edastamisi erinevate ICOMi alakomiteede vahel ning ka sisuliste teemade edasisuunamist eriala spetsialistidele Eestis.

Eesmärk 2. Suureneb Eesti muuseumivaldkonna teadlikus ICOMi rahvusvahelisest tegevusest

2.1. ICOM Eesti levitab ICOMi tegevuse infot kodulehekülje www.icomeesti.ee kaudu

Koduleht www.icomeesti.ee on kujunenud oluliseks esmaseks infoallikaks, kust saadakse informatsiooni ICOMi liikmeks astumise ja ICOMi tegevuse võimaluste kohta, ICOMi eetikakoodeksist, ICOMi rahvusvaheliste uudiste ja koolituste kohta.

Eesti ICOMi liikmetele on juhatus pidevalt edastanud informatsiooni ICOMi tegevuse, sündmuste, pakutavate koolituste ja stipendiumide kohta ning vahendanud ka teiste riikide ICOMi uudiseid. Oluline ICOMi info on jooksvalt uudiste rubriigis ICOM Eesti kodulehel ning on valikuliselt operatiivselt saadatud ka kõigi liikmetele meili teel.

2.2. ICOM Eesti levitab ICOMi ja rahvusvahelist muuseumitegevuse infot Facebooki lehe kaudu

ICOM Eesti Facebooki leheküljel on aktiivne rahvusvaheliste muuseumiürituste ja -info edastamise keskkond, kus aasta jooksul tehakse ligi 350 postitust.

2.3. ICOMi uuringute ja uuringutulemuste vahendamine Eestisse

Eesti kontekstist on antud erinevatele ICOMi uuringutele ja kaardistustele andmeid, alates autoriõigustest, museaalidega seotud protseduuridest ja keskkonnahoiu teemadeni.

2.4. Akadeemilise muuseumiuuringute vahendamine

ICOM Eesti kodulehele rubriik Eesti muuseumialastest uurimistöödest:

<http://www.icomeesti.ee/muud-icomi-dokumendid/muuseumiuuringud> koondab Eesti muuseumiteemalisi uurimistöid, mis on veebis kättesaadavad. Tegemist on kõige enam kasutatava osaga ICOM Eesti kodulehelt.

2.5. ICOM Eesti Rahvuskomitee korraldab kord aastas oma liikmetele aastakoosoleku

2023. aasta aastakoosolek toimus 2. juunil Filmimuuseumis. Aastakoosolekul tutvustati ICOM tegevust eelmisel aastal ning ICOM Eesti Rahvuskomitee tegevus- ja majandusaruannet, millele järgnes revisjonikomisjoni hinnang tegevusele. Lisaks käsitleti jooksva aasta tegevusi, projekte, uusi algatusi ja tööplaan ning valiti uus juhatus.

Aastakoosolek toimus traditsioonikohaselt samal päeval Eesti Muuseumiühingu aastakoosolekuga, et tuua muuseumivaldkonna töötajad üle-Eesti üheks päevaks kokku ning pakkuda muuhulgas ka võimalust erialanimeste lähemaks suhtlemiseks.

Eesmärk 3. ICOMi eetikakoodeks on oluline muuseumivaldkonna raamdokument

3.1. Tutvustab ICOMi eetikakoodeksit Eestis

ICOMi eetikakoodeks on ICOMi tegevuse nurgakivi, mis paneb paika miinimumstandardid muuseumitöötajate ja muuseumide tegutsemiseks.

ICOMi liikmeks astudes nõustuvad nii individaalliiikmed kui asutused automaatselt ICOMi eetikakoodeksiga. Lisaks on ICOMi eetikakoodeks esindatud kõigis olulisemates muuseumitöötaja ja eetika nimekirjades ning on viidatud muuseumide arengukavades ja muudes dokumentides.

ICOM Eesti Rahvuskomitee poolt tõlgituna on ICOMi eetikakoodeks Eesti muuseumidele ja Eesti muuseumitöötajatele eesti keeles kättesaadav nii ICOM Eesti kodulehel www.icomeesti.ee kui ka rahvusvahelisel ICOMi kodulehel.

3.2. Eetikaküsimuste koondamine

Tartu Ülikooli eetikakeskus alustas 2019. aastal teaduseetika tagasiside ja ekspertgruppide eetiliste dilemmaide lahendamise kaardistamisega, kus muuseumide valdkonna teemade tutvustamisel on partneriks ICOM Eesti.

Eesmärk 4. ICOM Eesti on algatanud erinevad töörühmad, mille tegevused toetavad Eesti muuseumide museoloogilist aktiivsust

4.1. Muuseumiterminoloogia töörühm

2016. aastal ilmunud ICOMi väljaande „Key Concept of Museology“ eestikeelse tõlke ja e- väljaande toimetamisest kasvas välja Muuseumiterminoloogia töörühm, kus osalesid nii ICOMi liikmed kui ka mitteliikmed ning kutsutud eksperdid. Muuseumiterminoloogiaga tegelemist toetab Eesti Rakenduslingvistika Ühingu „Eestikeelse terminoloogia programm“. Töörühm on koondanud ja defineerinud ligi 400 eestikeelset muuseumivaldkonna terminit koos inglisekeelsete vastetega uude Eesti Keele Instituudi hallatavasse terminibaasi Ekilex. Terminid on leitavad ka Eesti Keele Instituudi keeleportaalil Sõnaveeb, kuhu on koondatud sõnakogud ja andmebaasid, sh muuseumiterminoloogia töörühma koondatud ja defineeritud terminid. Töörühmas on osalenud regulaarselt kümme muuseumitöötajat ning infolistis on üle 30 inimese. Kujunenud on kindel tuumikrühm, kellele lisanduvad huvilised vastavalt terminoloogia töörühma koosolekute teemadele. Näiteks tegeleti 2020. ja 2021. aastal konserveerimise- ja säilitamisalase sõnavara defineerimisega, mille kohta anti välja e-trükk „Muuseumisõnastik. Säilitamine ja konserveerimine“ (koostajad Jaanika Anderson, Kurmo Konsa, Grete Ots, Heige Peets, Reet Pius, Katrin Savomägi, Silje Siidirätsep, Janika Turu, Signe Vahur ja Helen Volber). 2022. aastal pakuti muuseumidefinitsiooni ettepanekute tõlkeid. 2023. aastal tegeleti tekstiilikonserveerimisalase terminoloogiaga, lisandus 41 terminit ning tegeleti nende ettevalmistamiseks võrguteavikuks 2024. aastal. Kristiina Piirisilla juhtimisel tegutsenud töögruppis tegutsesid Jaanika Turu, Mirjam Ruutma, Heige Peets, Lili Aasma, Ruth Paas ja Tuuli Trikkant. Terminikomisjoni tegevuse tutvustuse leiab: <http://icomeesti.ee/muuseumiterminoloogia>, töörühma juht on Jaanika Anderson Tartu Ülikooli muuseumist.

4.2. Keskkonnateemade töörühm

2021. aastal asutati ICOMi juurde muuseumide keskkonnateemasid koondav töörühm. 2022. aastal alustati koostöös Stockholm Keskonnainstituudi Tallinna Keskusega Rohelise muuseumi sertifikaadi väljaandmist, mille esimesena sai märtsis Kumu. Septembrikuus toimunud Narva muuseumide festival toimus samuti 2022. aastal keskkonnahoiu teemadel „Kestlik muuseum“. 2023. aasta I poolel keskenduti Rohelise Muuseumi programmi jätkukoolitustele. Jaanuaris korraldati küsitlus eelmise aasta koolituste tagasiside ja uute teemaettepanekute saamiseks. Korraldati kaks veebikoolitust: 20. Veebruaril Rohelise Muuseumi programmi ülevaade (21 osalejat) ja 29. märtsil keskkonnahoidlikud näitused (44 osalejat). Koolitusel juhendas Harri Moora Stockholm Keskonnainstituudi Tallinna Keskusest. Osaleti 15. mail Eesti Kunstiakadeemias toimunud muuseumipäeva seminari „Mõistlikult või mõistmata – keskkonnakriisi lävel“ korraldamisel, kus anti üle ka kolm Rohelise Muuseumi tunnistust, mille pälvisid Tartu Ülikooli muuseum, loodusmuuseum ja botaanikaaed. II poolaastal toimusid ettevalmistused muuseumidele sobiva keskkonnajalajälje kalkulaatori väljatöötamiseks, mida toetas Eesti Kultuurkapital. Kalkulaator valmis detsembris. Töörühma tegevuse tutvustuse leiab: <http://www.icomeesti.ee/keskkonna-tooruhm>, töörühma juhib Reet Mägi Tartu Ülikooli loodusmuuseumist.

4.3. Päritolu-uuringute töörühm

2021. aastal asutatud päritolu-uuringute töörühma eesmärgiks on tõsta Eesti muuseumide seas teadlikkust antud valdkonna teemade osas. Ühelt poolt on tegevuse eesmärgiks analüüsida Teise maailmasõja kontekstis muuseumitesse jõudnud ja natsionaliseeritud varadega ümber käimist ning teiselt poolt vaadata kogude päritolu-uuringute teemasid, mis seostuvad maailmas koloniaalperioodi kogude diskussioonidega. 2023. aasta alguses toimus esimene valdkonna seminar „Keeruline pärand muuseumides. Restitutsioon, dekoloniseerimine ja päritolu-uuringud“ (6.02.2023). 19. septembril toimus dr Erica Lehreri (Concordia ülikool, Montreal) loeng Tartus, Eesti Rahva Muuseumis dekoloniaalsest museoloogiast Kesk- ja Ida-Euroopas ning ta viis läbi samanimelise töötoa. Korraldajaks oli ERM, toetasid ICOM Eesti ja Eesti Teadusagentuur (PRG 1584). Koostöös Eesti Kunstimuuseumiga salvestati 2023. aasta sügisel Kumu toimunud näituse „Futurorennia“ vestlusest „Dekolonialism ja kunstiloolised lihtsused Ida-Euroopas“ mis on järelvaadatav nii ICOMi kui EKM-i kodulehel. Töörühma tegevuse tutvustuse leiab: <https://www.icomeesti.ee/paritolu-uuringute-tooruhm>, töörühma juhib Aleksandra Murre Eesti Kunstimuuseumist.

Eesmärk 5. ICOM Eesti suurendab teadlikkust rahvusvahelise muuseumipäeva tähistamisest

5.1. ICOM Eesti osaleb muuseumipäeva ja muuseumiöö korraldamises

ICOM on tähistanud 1977. aastast rahvusvahelist muuseumipäeva 18. mail (ja selle ümber). 2023. aasta muuseumipäeva pealkirjaks oli „Muuseumid, keskkond ja heaolu“. ICOM Eesti ülesandeks on tutvustada muuseumipäeva olemust ning kutsuda Eesti muuseumide suurendama oma nähtavust rahvusvaheliselt, sisestades muuseumides toimuvat informatsiooni muuseumipäeva rahvusvahelisse kalendrisse. ICOM Eesti kodulehelt on võimalik alla laadida eestikeelne muuseumipäeva plakat ja materjalid.

5.2. ICOM Eesti arendab välja muuseumitöötajate tänuseminaride traditsiooni

ICOM Eesti tähistab rahvusvahelist muuseumipäeva juba traditsiooniks saanud populaarse ja rohke osalejate arvuga muuseumipäeva seminariga, kus muuseumivaldkonnas oluliste teemade üle arutlevad eksperdid väljastpoolt muuseumi. 2023. aasta seminari pealkirjaks „Mõistlikult või mõistmata – keskkonnakriisi lävel“ ning see keskendus digitaliseerimisele kui ühele tänase muuseumi olulisemale eesmärgile ning sellega kaasnevatele küsimustele ning dilemmaidele - kuidas teha nii, et seda arendades, saaks paremal võimalikul viisil hoitud ka keskkond? Digikogud ja digitaalsed näituselahendused tagavad muuseumide kogudele ja teadmisele

laiema ligipääsetavuse, kuid mis hinnaga? Milline on muuseumide digitegevuste keskkonnajalajalg? Kui energiamahukas on andmebaaside ülevõlpidamine? Millal saab digikogust digiprügi? Kuidas teha nii, et püüdes tagada keskkonna jätkusuutlikkuse, saaks tagatud ka kultuuri jätkusuutlikkuse? Kas keskkonna säästmise hirmus jääb ühel hetkel ühiskonna ainele pärand kogumata ja säilitamata? Ja kuidas ära tunda rohepesu?

Neile küsimustele otsiti vastuseid keskkonnateadlaste, IT- ja loomevaldkonna spetsialistide abil, kes jagavad kogemusi ja teadmisi oma valdkonnast ja praktikast. Esinesid: Helen Sooväli-Sepping (Tallinna Tehnikaülikooli rohepöörde prorektor), Raivo Ruusalepp (Ernst & Young Baltic), Mihkel Kangur (Tallinna Ülikooli jätkusuutliku arengu dotsent), Hele Tammenurm (Telia Eesti), Kristel Linnutaja (Velvet) ja Sten Weidebaum (SA Eesti Lauulu- ja tantsupidu). Modereeris Harri Moora (Stockholmi Keskkonna Instituudi Tallinna Keskus).

Eesmärk 6. ICOM Eesti motiveerib Eesti muuseumitöötajaid rahvusvahelisele tegevusele ja Eestis toimuvate praktikate vahendamisele

6.1. Toetab liikmeid osalemaks ICOMi alakomiteede ja sellega assotsieerunud komiteede konverentside töös

ICOM Eesti Rahvuskomitee peab oma tegevuses oluliseks liikmete toetamist erialases rahvusvahelises suhtluses, mis aitab kaasa muuseumivaldkonna rahvusvahelistumisele, erialaste kontaktide loomisele ning eelkõige Eesti muuseumitöötajate professionaalsuse tõusule. Juhatus on edastanud liikmetele jooksvalt informatsiooni ICOMi rahvusvahelise koostöö ja stipendiumite taotlemise osas, tutvustanud võimalusi osaleda 34 ICOMi rahvusvahelise erialakomitee töös jne. Informatsiooni ICOMi tegevusest ja vastuseid selle teemalistele päringutele on jagatud nii meili teel kui ka telefonitsi ning seda nii liituda soovijale kui ka laiemalt muuseumide valdkonnast huvitatule. ICOM Eesti Rahvuskomitee üheks prioriteediks on olnud toetada ja julgustada liikmeid osalema Rahvusvaheliste ICOMi erialakomiteede või liitunud organisatsioonide seminaridel ja konverentsidel. Tänu Kultuuriministeeriumilt saadud tegevustoetusele oli ICOM Eesti Rahvuskomiteel võimalus toetada 2023. aastal 10 liikme osalemist ICOMi rahvusvahelistel konverentsidel ja seminaridel. Konverentside ülevaated leiab: <https://www.icomest.ee/konverentsid/2023>.

6.2. Soodustab liikmete osalemist ICOMi alakomiteede juhatuste töös

ICOMi liikmetel on võimalus osaleda vastavalt kitsamale erialale või oma muuseumi suunitlusele ICOMi rahvusvaheliste komiteede töös. ICOMil on 34 rahvusvahelist komiteed, mis on pühendunud erinevat tüüpi muuseumide või muuseumidega seotud valdkondade uurimisele ja arendamisele. Selle kaudu toimub liikmete vaheline pidev erialane rahvusvaheline suhtlus ning kogu maailma muuseumide hõlmav museoloogia arendus ja infovahetus.

2023. aastast on rahvusvaheliste alakomiteede ja töörühmade liikmed järgmiseks kolmeaastaseks perioodiks:

- Kristjan Raba (Eesti Rahva Muuseum), rahvusvaheliste rändnäituste alakomitee ICEE, juhatuse liige
- Agnes Aljas (Eesti Rahva Muuseum), ICOMi alalise komitee Strategic Allocation Review Committee (SAREC) liige

6.3. Soodustab liikmete osalemist ICOMi konverentsidel ettekannetega, mis tutvustaks Eesti museoloogilist mõtet maailmas

Ligi 1/3 konverentsitoetuse saajatest on osalenud konverentsidel ettekannetega, kus tutvustatakse Eesti muuseumide praktikaid ning laiemalt muuseumide tegevust. Ettekanded on kättesaadavad ka viidetega ICOM Eesti kodulehel.

6.4. Teavitab rahvusvaheliste konverentside värsketest teadmistest ja kokkuvõtetest oma liikmeid ja teisi huvilisi ICOM Eesti kodulehel

Konverentsitoetuste saajatel on kohustus kirjutada konverentsidest sisulisi kokkuvõtteid, mis ilmuvad ICOM Eesti kodulehel.

Eesmärk 7. Kasvab ICOMi rahvusvaheliste konverentside ja koolituste toimumine Eestis

7.1. Toetab ICOMi alakomiteede konverentside toimumist ja korraldamist Eestis

ICOM Eesti eesmärk on tuua Eestisse ja toetada läbiviimisel rahvusvahelisi muuseumisünnimuseid. Ettevalmistamisel oli 2024. aastal ERMis toimuv ICOM ICEE konverents MOMENTUM: Exhibitions and Memory.

7.2. Koostöö ICOMi komiteede ja töörühmadega

2023. aluastati ühiste teemade kaardsistamise ja võimaliku koostöö osas läbirääkimisi läti ja leedu ning põhjamaade komiteede esindajatega. 2023. aastal leidis toetust ICOM Illegal Traffic taotlus, millega oli kutsutud liituma ka Eesti ja mis Loov Euroopa rahastatuna käivitub 2024. aastast.

Eesmärk 8. ICOM Eesti on tugev organisatsioon liikmetele ja arvestav partner kultuuripärandi valdkonna organisatsioonidele

8.1. 7- liikmeline juhatus koguneb 5-6 korda aastas ning planeerib Eesti ICOMi jooksvad tegevused

ICOMi Eesti juhatus kogunes koosolekuteks 9 korral. Iga aasta lõpus planeeritakse järgmise aasta tegevused, tööplaanid ja eelarved. Jooksvalt peetakse aktiivset meilivahetust, mille kaudu toimub ka operatiivne otsustamine.

8.2. ICOM Eesti on partner avalikule sektorile muuseumivaldkonna küsimustes

ICOM Eesti esindaja kuulub muuseuminõukogu koosseisu, ollakse osalised erinevate muuseumivaldkonda puudutavate arenduste ja kultuuristrateegiate väljatöötamisel. ICOM Eesti peab oma ülesandeks esitada muuseumivaldkonna inimesi auhindadele ja tunnustustele. 2023. aastal toimus aktiivne koostöö ja regulaarsed kohtumised Eesti Muuseumiühinguga, ICOMi esindaja kuulub ajakirja Muuseum toimetusse. Algas koostöö värskelt asutatud Eesti Muuseumide Liiduga. Samuti tehti koostööd ICOMOSiga, ühiskohtumised ja

infovahetus toimusid regulaarselt ka Kultuuriministeeriumi ja Muinsuskaitseametiga.

2023. aastal sügisel korraldati koostöös Muuseumiühinguga konverents "Muuseum ja autentsus", kus uuriti kuidas mõtestada muuseumi, pärandkultuuri ja autentsuse omavahelisi seoseid. Konverents on järelvaadav: https://www.youtube.com/watch?v=Q1Cc9AQ__rA

ICOM Eesti Rahvuskomitee tänab Kultuuriministeeriumi, ICOMi, Muinsuskaitseametit, Eesti Kultuurkapitali ja Eesti Keele Instituuti ICOM Eesti toetuste ja stipendiumide eest.

Täname Eesti Tervisemuuseumi, Tartu Ülikooli muuseumi, Tartu Ülikooli kunstimuuseumi, Tartu Ülikooli loodusmuuseumi, Eesti Kunstimuuseumi, Eesti Rahva Muuseumi, Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseumi, Eesti Meremuuseumi, Kultuuriministeeriumi ja Muinsuskaitseametit hea koostöö eest.

Suur tänu kõigile Eesti muuseumidele, kes on võimaldanud oma töötajatel ICOMi tegevustes osaleda.

Arvestuspõhimõtete või informatsiooni esitusviisi muutused

Üldine informatsioon

MTÜ ICOM 2023. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamistavaga, mis tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuspõhimõtetele. Põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid. MTÜ ICOM Eesti Rahvuskomitee raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha

Raha ning raha ekvivalentidena kajastatakse raha pangas. MTÜ ICOM Eesti Rahvuskomitee puudub sularaha kassa ning kõik rahalised tehingud teostatakse läbi panga.

Tulud

MTÜ ICOM Eesti Rahvuskomitee liikmete poolt tasutud liikmemakse kajastatakse tuluna perioodis, mille eest need on tasutud.

Intressitulu kajastatakse tuluna, kui tulu laekumine on toimunud. Riigi eelarvest saadud toetuste summa kajastatakse tuluna perioodis, mille eest on laekunud.

Lisa 2 Tööjõukulud

(eurodes)

	2023	2022
Palgakulu	5 093	5 572
Sotsiaalmaksud	1 620	1 816
Kokku tööjõukulud	6 713	7 388

MTÜ ICOM Eesti Rahvuskomiteel töölepinguga töötajaid ei ole.

Lisa 3 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2023	31.12.2022
Füüsilisest isikust liikmete arv	244	228
Juriidilisest isikust liikmete arv	14	12

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 25.06.2024

Mittetulundusühing ICOM Eesti Rahvuskomitee (registrikood: 80194354) 01.01.2023 - 31.12.2023 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
KAI LOBJAKAS	Juhatuse liige	25.06.2024

Aruande üldkoosoleku kinnitamise staatus

Üldkoosoleku poolt kinnitatud

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Muuseumide tegevus	91021	Jah